

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

judecători

Ursache Petru

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Timofti Vladimir

Moraru Petru

juducînd, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare declarate de inculpații Cecan Nicolai Nicolai și Sava Valentin Valeriu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016, în cauza penală în privința lui

Cecan Nicolai Nicolai, născut la 22.02.1989, originar din s. Mălăiești, r-nul Rîșcani, domiciliat în or. Ialoveni, str. A. Russo, 5;

Sava Valentin Valeriu, născut la 31.07.1987, originar și domiciliat s. Bardar, r-nul Ialoveni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 09.01.2014 – 30.06.2015;*
2. *Instanța de apel: 17.07.2015 – 01.03.2016;*
3. *Instanța de recurs: 13.05.2016 – 04.10.2016.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 30 iunie 2015, Cecan Nicolai Nicolai a fost recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional și eliberat de la aplicarea sancțiunii contravenționale în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională, prevăzut de art. 30 Cod contravențional.

În conformitate cu art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, inculpații Cecan Nicolai Nicolai și Sava Valentin Valeriu au fost achitați, din motiv

că învinuirea adusă în baza art. 328 alin. (1) Cod penal nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut, că de organul de urmărire penală și de procuror inculpații Cecan Nicolai și Sava Valentin sunt învinuiți în aceea, că deținând funcția de ofițeri de investigație al Serviciului Investigații al IP Ialoveni și fiind astfel persoane publice conform prevederilor art. 123 alin. (2) Cod penal investite cu drepturi și obligații în vederea exercitării atribuțiilor unei autorități publice, contrar prevederilor art.3 CEDO, art. 24 alin. (2) din Constituția R Moldova, art. 1-4, 18 alin. 1, 2, art.21 lit. a), art.26 lit. a) din Legea cu privire la activitatea poliției și Statutul polițistului din 27.12.2012 pct. 16 lit. a), b) Cod Etică și Deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM din 10 mai 2006, cât și atribuțiilor stipulate în fișa posturilor a funcțiilor deținute care-i obligă pe inculpați să nu supună pe nimeni la tortură, să nu aplice forță fizică decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția RM și legile R. Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante în orice circumstanțe în care s-ar afla, să nu recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai pentru a se atinge un obiectiv legitim, inculpații au ignorat aceste prevederi legale și acționând cu titlu oficial ca reprezentanți ai MAI, având scopul depășirii atribuțiilor de serviciu de comun acord, la 04 septembrie 2013 aproximativ pe la orele 10⁰⁰, inculpații Cecan Nicolai și Sava Valentin contrar prevederilor legale, fără a cita persoana conform art. 382 Cod contravențional, cât și contrar prevederilor art. 236, 239 Cod de procedură penală, și-au depășit atribuțiile de serviciu în urma refuzului cet. Roșca Vasile de a se prezenta la IP Ialoveni fără a fi citat legal, ambii au aplicat forță fizică, încercând să-l rețină pe ultimul, dar din motive independente de voința lor, au renunțat la acțiunile ilegale, deoarece au intervenit persoane.

Acțiunile lui Cecan Nicolai Nicolai și Sava Valentin Valeriu au fost încadrate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, cu indicii calificativi – *exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică ca persoane publice au săvârșit acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

Tot inculpatul Cecan Nicolai se învinuiește în aceea, că deținând funcția de ofițer de investigație al Serviciului Investigații al IP Ialoveni și fiind astfel persoană publică conform prevederilor art. 123 alin. (2) Cod penal investită cu drepturi și obligații în vederea exercitării atribuțiilor unei autorități publice, contrar prevederilor art.3 CEDO, art. 24 alin. (2) din Constituția R Moldova, art. 1-4, 18 alin. 1, 2, art. 21 lit. a), art.26 lit. a) din Legea cu privire la activitatea poliției și Statutul polițistului din 27.12.2012 pct. 16 lit. a), b) Cod Etică și Deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM din 10 mai

2006, cât și atribuțiilor stipulate în fișa posturilor a funcțiilor deținute care-l obligă pe inculpat să nu supună pe nimeni la tortură, să nu aplice forță fizică decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția RM și legile R. Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante în orice circumstanțe în care s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai pentru a se atinge un obiectiv legitim, inculpatul Cecan Nicolai a ignorat aceste prevederi legale și acționând cu titlu oficial ca reprezentant al MAI, având scopul comiterii unei infracțiuni de tortură, la 14 septembrie 2013 aproximativ la orele 19⁰⁰, s-a deplasat la domiciliu cet. Iacovenco Mihail amplasat pe str. Dumitru Sihastru, 3, ap.5, or. Ialoveni, unde i-a cerut acestuia să iasă afară, după care i-a cerut să urce în automobilul său cu care s-au deplasat în afara localității în regiunea „La Nucari”, unde i-a aplicat lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, din motiv că acesta nu a efectuat niște lucrări de reparație la domiciliul său.

În rezultatul acțiunilor violente cu caracter de tortură întreprinse de către Cecan Nicolai, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2661-D din 29 noiembrie 2013 lui Iacovenco Mihail i-a fost cauzată vătămare neînsemnată.

Acțiunile lui Cecan Nicolai Nicolai au fost încadrate în baza art. 166/1 alin. (1) Cod penal, cu indicii calificativi – *acțiuni comise de o persoană publică în exercitarea atribuțiilor unei autorități publice și acționând cu titlu oficial, acțiuni intenționate care au provocat persoanei dureri și suferințe fizice sau psihice, care reprezintă tratament inuman și degradant.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri, prin care Cecan Nicolai să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 166¹ alin. (1) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu privarea de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani și în baza art. 328 alin. (1) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani.

Conform art. 84 din Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Cecan Nicolai să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani.

La fel, să fie recunoscut vinovat și Sava Valentin de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (1) Cod Penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform prevederilor art. 90 Cod penal, de suspendat executarea pedepsei cu stabilirea termenului de probă de 1 (un) an, cu privarea de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani.

În susținerea apelului acuzatorul de stat a indicat următoarele motive:

– cumulum de probe administrate în cauza dată au fost apreciate de către instanța de fond unilateral, fără a corobora toate declarațiile părților făcute atât în instanța de judecată, cât și la etapa de urmărire penală, astfel, fiind indicat faptul că, inculpații Cecan Nicolai și Sava Valentin, vina imputată nu au recunoscut și au arătat că, pe data de 04 septembrie 2013 s-au deplasat cu automobilul la locul de serviciu al părții vătămate Roșca Vasile ca să-l transporte la IP Ialoveni, pentru a fi audiat conform unei însărcinări separate în privința acestuia, însă ultimul a refuzat să-i urmeze benevol, a opus rezistență fizică și între ei a avut loc o încăierare;

– instanța eronat a interpretat decizia Plenului Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 07 mai 2013, care prevede competența general-universală a procurorului de a conduce și efectua personal urmărirea penală în orice cauză, cu excepția celor menționate în art. 269 alin. (2) Cod de procedură penală, la care și s-a referit instanța, unde doar procurorul din procuratura anticorupție poate efectua nemijlocit urmărirea penală. Prin urmare, în celelalte cazuri procurorul împuternicit cu conducerea urmăririi penale poate exercita urmărirea penală personal, după cum s-a remarcat mai sus, în raza sectorului, raionului deservit, fără a-i fi transmisă în procedură prin ordonanța Procurorului General ori adjunctilor lui. Această concluzie se desprinde din interpretarea logică a normelor juridice generale prevăzute de art. 52 alin. (1), (2) și (3) din Cod de procedură penală, precum și a normelor speciale din art. 270 alin. (3) - (9), art. 271 alin. (4) și (5) din Cod de procedură penală;

– de asemenea, instanța nu a luat în considerație faptul, că părțile vătămate Roșca Vasile și Iacovenco Mihail și-au modificat în parte declarațiile făcute la etapa de urmărire penală, fapt ce se poate datora influenței inculpaților asupra acestora, deținând în continuare funcții publice;

– instanța nu a luat în considerație faptul, că partea vătămată și inculpatul se cunoșteau, anterior Cecan Nicolai a examinat materiale în cadrul cărora Iacovenco Mihail a avut statut de persoană bănuită, fapt care a dus la perceperea de către partea vătămată a lui Cecan Nicolai în calitate de persoană publică, din care considerent acesta acceptând să se supună cerinței lui Cecan Nicolai a urcat la el în mașină și a se deplasa în afara orașului, într-o zonă unde nu va interveni nimeni în discuția lor;

– procurorul a considerat, că prima instanță eronat a ajuns la concluzia, că Cecan Nicolai nu a comis fapta prevăzută de art. 166¹ alin. (1) Cod penal, constatînd că violența fizică aplicată de Cecan Nicolai față de Iacovenco Mihail nicidecum n-a fost legată de activitatea sa de serviciu, dar rezultă în urma conflictului apărut între două persoane fizice ca urmare a neîndeplinirii de către partea vătămată a unor obligații privind efectuarea lucrărilor de reparație în apartamentul lui Cecan Nicolai, iar fapta avînd loc după orele de serviciu a inculpatului, fără a lua în considerație prevederile art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea septurilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 24 alin.(2)

din Constituția Republicii Moldova; art. 1-4, 18 alin. (1), (2), art. 21 lit. a), art. 26 alin. (1) lit. a), i), n) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012//Monitorul Oficial 42-47/145, 01.03.2013; pct. 16 lit. a), b) din Codul de etică și deontologie al polițistului și atribuțiilor funcționale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016 a fost admis apelul procurorului, casată sentința Judecătorei Ialoveni din 30 iunie 2015 și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului, stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Cecan Nicolai Nicolai a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 166¹ alin. (1) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și desfășura activități în cadrul organelor de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 3 ani;
- art. 328 alin. (1) Codul penal la 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și desfășura activități în cadrul organelor de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Cecan Nicolai Nicolai i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 4 ani (patru) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și desfășura activități în cadrul organelor de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei aplicate lui Cecan Nicolai Nicolai, calculându-se din momentul reținerii.

Sava Valentin Valeriu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza. 328 alin. (1) Codul penal la 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și desfășura activități în cadrul organelor de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei aplicate lui Sava Valentin Valeriu, calculându-se din momentul reținerii.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat, că inculpații Cecan Nicolai și Sava Valentin sunt învinuiți în aceea că, deținând funcția de ofițeri de investigație al Serviciului Investigații al IP Ialoveni și fiind astfel persoane publice conform prevederilor art. 123 alin. (2) Cod penal investite cu drepturi și obligații în vederea exercitării atribuțiilor unei autorități publice, contrar prevederilor art. 3 CEDO, art. 24 alin. (2) din Constituția R Moldova, art. 1-4, 18 alin. 1, 2, art.21 lit. a), art.26 lit. a) din Legea cu privire la activitatea poliției și Statutul polițistului din 27.12.2012 pct. 16 lit. a), b) Cod Etică și Deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM din 10 mai 2006, cât și atribuțiilor stipulate în fișa posturilor a funcțiilor deținute care-i obligă pe inculpați să nu supună pe nimeni la tortură, să nu aplice forță fizică decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse

cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția RM și legile R. Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante în orice circumstanțe în care s-ar afla, să nu recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai pentru a se atinge un obiectiv legitim, inculpații au ignorat aceste prevederi legale și acționând cu titlu oficial ca reprezentanți ai MAI, având scopul depășirii atribuțiilor de serviciu de comun acord, la 04 septembrie 2013 aproximativ pe la orele 10⁰⁰, inculpații Cecan Nicolai și Sava Valentin, contrar prevederilor legale, fără a cita persoana conform art. 382 Cod contravențional, cât și contrar prevederilor art. 236, 239 Cod de procedură penală, și-au depășit atribuțiile de serviciu în urma refuzului cet. Roșca Vasile de a se prezenta la IP Ialoveni fără a fi citat legal, ambii au aplicat forță fizică, încercând să-l rețină pe ultimul, dar din motive independente de voința lor, au renunțat la acțiunile ilegale, deoarece au intervenit persoane.

Acțiunile lui Cecan Nicolai Nicolai și Sava Valentin Valeriu au fost încadrate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, cu indicii calificativi – *exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică ca persoane publice au săvârșit acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

Tot inculpatul Cecan Nicolai, deținând funcția de ofițer de investigație al Serviciului Investigații al IP Ialoveni și fiind astfel persoană publică conform prevederilor art. 123 alin. (2) Cod penal investită cu drepturi și obligații în vederea exercitării atribuțiilor unei autorități publice, contrar prevederilor art. 3 CEDO, art. 24 alin. (2) din Constituția R Moldova, art. 1-4, 18 alin. 1, 2, art.21 lit. a), art.26 lit. a) din Legea cu privire la activitatea poliției și Statutul polițistului din 27.12.2012 pct. 16 lit. a), b) Cod Etică și Deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM din 10 mai 2006, cât și atribuțiilor stipulate în fișa posturilor a funcțiilor deținute care-l obligă pe inculpat să nu supună pe nimeni la tortură, să nu aplice forță fizică decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția RM și legile R. Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante în orice circumstanțe în care s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai pentru a se atinge un obiectiv legitim, inculpatul Cecan Nicolai a ignorat aceste prevederi legale și acționând cu titlu oficial ca reprezentant al MAI, având scopul comiterii unei infracțiuni de tortură, la 14 septembrie 2013 aproximativ la orele 19⁰⁰, s-a deplasat la domiciliu cet. Iacovenco Mihail amplasat pe str. Dumitru Sihastru, 3, ap.5, or. Ialoveni, unde i-a cerut acestuia să iasă afară, după care i-a cerut să urce în automobilul său cu care s-au deplasat în afara localității în regiunea „La Nucari”, unde i-a aplicat

lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, din motiv că acesta nu a efectuat niște lucrări de reparație la domiciliul său.

În rezultatul acțiunilor violente cu caracter de tortură întreprinse de către Cecan Nicolai, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2661-D din 29 noiembrie 2013 lui Iacovenco Mihail i-a fost cauzată vătămare neînsemnată.

Acțiunile lui Cecan Nicolai Nicolai au fost încadrate în baza art. 166/1 alin. (1) Cod penal, cu indicii calificativi – *acțiuni comise de o persoană publică în exercitarea atribuțiilor unei autorități publice și acționând cu titlu oficial, acțiuni intenționate care au provocat persoanei dureri și suferințe fizice sau psihice, care reprezintă tratament inuman și degradant.*

Instanța de apel a relevat, că vinovăția inculpaților Cecan Nicolae și Sava Valentin în săvârșirea infracțiunilor imputate este demonstrată pe deplin prin declarațiile părților vătămate Iacovenco Mihail, Roșca Vasile, martorilor Zmeu Victor, Roșca Marina, precum și de materialele cauzei cercetate în cadrul ședinței instanței de fond și în instanța de apel, cum ar fi:

- plângerea depusă de către Iacovenco Mihail în adresa procuraturii anticorupție, prin care solicită tragerea la răspundere penală a colaboratorului de poliție din cadrul IP Ialoveni, Cecan Nicolai, care la 14 septembrie 2013 aproximativ pe la ora 19⁰⁰, l-a invitat la scara blocului, apoi fiind urcat cu forța în automobil, deplasându-se cu automobilul ultimului în sectorul numit „La Nucari”, a fost lovit cu pumnii și picioarele peste tot corpul, apoi fiind percheziționat prin buzunare, unde a găsit un dictofon, pe care i l-a sustras, după care s-a înfuriat și mai tare și a continuat aplicarea loviturilor, spunând că știe despre faptul că s-a adresat cu plângere la CNA. Plângerea enunțată a fost înregistrată la procuratura anticorupție la 19 septembrie 2013, sub nr. 245pr/13 (f.d. 5);

- cererea adresată procurorului raionului Ialoveni, depusă de Roșca Vasile din 04 septembrie 2013, prin care acesta a solicitat să fie trași la răspundere colaboratorii de poliție a IP Ialoveni, Cecan Nicolai și colegul său (pe care nu-l cunoaște), care la 04 septembrie 2013, fără a explica motivul pentru care urma să se prezinte la IP Ialoveni, l-au bruscat, dorind să-l urce cu forța în automobilul acestora, cauzându-i dureri fizice. Cererea enunțată a fost înregistrată în Registrul 1-37 la 04 septembrie 2013, sub nr. 3546 (f. d. 19);

- citație pe numele lui Roșca Vasile Fiodor, a. n. 21 decembrie 1982, domiciliat str. Păcii, 2, ap. 2, or. Ialoveni, prin care este consemnat faptul că, ultimul este citat pentru data de 06 septembrie 2013, ora 09⁰⁶ min., în biroul de serviciu al IP Ialoveni nr. 46 (f.d. 37);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 2661/D din 29 octombrie 2013, potrivit căruia la Iacovenco Mihail s-au stabilit multiple echimoze pe față și torace pe stânga, care puteau fi produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur și se califică ca vătămare neînsemnată. Leziunile corporale depistate au o vechime de nu mai mult de 4-6 zile. Leziunile corporale depistate

sunt accesibile pentru mâna proprie. Nu se exclude formarea leziunilor corporale la căderea din poziția verticală stând (f. d. 10-11, 48);

– raport de expertiză medico-legală nr. 2660/D din 31 octombrie 2013, potrivit căruia la cet. Roșca Vasile s-au stabilit echimoze și excoriații pe membrele superioare, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămări neînsemnate. Conform Protocolului de la Istanbul leziunile corporale mai sus-menționate sunt în corelație cu trauma suportată. Diagnosticul clinic: „Entorsă ligamentară articulațiilor coastelor bilateral”, nu se supune aprecierii medico-legale în conformitate cu prevederile Regulamentului de apreciere a medico-legală a gravității vătămării corporale din motivul neconfirmării prin date clinice și paraclinice obiective. Producerea leziunilor corporale în rezultatul căderii corpului se exclude (f. d. 20-21, 49).

Instanța de apel a notat, că cumulul de probe în speța dată au fost apreciate prin prisma prevederilor art. 101 din Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, astfel, fiind constatat cu certitudine, că atât la etapa urmăririi penale, cât și la faza cercetării judecătorești, partea acuzării a prezentat probe concludente, pertinente, în coroborare, prin care s-a demonstrat vinovăția inculpaților Cecan Nicolai și Sava Valentin în săvârșirea infracțiunilor imputate.

În acest sens, instanța de apel a menționat, că circumstanțele reținute de instanța de apel sunt unanim recunoscute atât de inculpații Cecan Nicolai, Sava Valentin, cât și prin declarațiile făcute la faza de urmărire penală a părții vătămate Roșca Vasile, cât și a martorilor Zmeu Victor, Roșca Marina, or, primii, fiind în exercițiul funcției au recurs la acțiuni și procedee interzise de lege față de pătimitul Roșca Victor. Acțiunile interzise de lege fiind manifestate prin utilizarea expresiilor inadmisibile. acțiuni de reținere și îmbarcare forțată în automobilul personal, fără respectarea procedurii citării legale, și cu utilizarea unor obiecte interzise, „centura de la pantaloni” întru legarea mâinilor lui Roșca Vasile, evenimente ce s-au derulat la intrarea centrală în policlinica raionului Ialoveni.

Instanța de apel a reținut, că la pronunțarea sentinței de achitare în privința inculpaților Cecan Nicolai și Sava Valentin instanța de fond și-a bazat concluzia, reieșind din declarațiile acestora, care pe întreg procesul penal vina nu și-au recunoscut, or, totalitatea de probe administrate în ansamblu demonstrează incontestabil vinovăția acestora în comiterea infracțiunii ce li se incriminează.

De către instanța de apel nu au fost admise și reținute argumentele de nevinovăție a inculpaților, deoarece au fost apreciate ca o metodă de a evita răspunderea și pedeapsa penală, precum și alegațiile părții apărării, care a susținut, că atât conținutul plângerilor cât și declarațiile părților vătămate au fost

făcute la indicația procurorului, or materialele cauzei combat ad integrum aceste declarații.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 și 84 alin.(1) Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de persoana celor vinovați, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților, precum și de condițiile de viață ale familiei acestora, astfel, considerând că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința ultimilor nu poate fi atins decât prin stabilirea pedepsei în limita prevăzută de sancțiunea articolelor încriminate, sub formă de închisoare.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, inculpații Cecan Nicolai și Sava Valentin au demonstrat o atitudine de sfidare față de actul de justiție, concluzie ce rezultă din atitudinea lor procesuală manifestată pe parcursul procesului penal și a considerat, că modul în care sunt sancționați inculpații, exponenți ai organelor de ocrotire a normelor de drept, reprezintă o ripostă fermă și dură a societății față de fenomenul torturii și a depășirii atribuțiilor de serviciu, precum și un puternic semnal de alarmă în primul rând pentru orice persoană, în sensul că, indiferent de orice factori subiectivi sau de natură personală săvârșirea infracțiunilor de acest gen nu trebuie să fie ignorată și nu va rămânea nepedepsită.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către inculpați, care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* pct. 8) - *nu au fost întrunite elementele infracțiunii* și pct. 12) Cod de procedură penală - *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, solicită casarea acesteia cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursurilor inculpații indică următoarele motive, care se conțin în ambele recursuri:

– la judecarea cauzei în ordine de apel procurorul nu a solicitat administrarea de probe noi, dar o solicitat să se dea o apreciere nouă probelor administrate la dosar;

– instanța de apel nu a luat în considerație și a înlăturat declarațiile părții vătămate Roșca Vasile date în cadrul audierilor la examinarea cauzei penale în prima instanță și în instanța de apel, dar le-a luat în considerație doar pe cele date la urmărirea penală în primă fază, deși Roșca Vasile a declarat, că ele nu corespund întru totul adevărului și că a fost condamnat prin sentință pentru denunț fals, unde încă o dată a recunoscut acest fapt, Roșca Vasile pledând pentru

respingerea apelului acuzării și a comunicat că este de acord cu sentința primei instanțe;

– la fel, instanța de apel nu a examinat sub aspectul pertinentei ca probă raportul de expertiză medico-legală nr.2660/D din 31.10.2013 la care face referire, unde experții legiști au stabilit că leziunile corporale depistate sunt accesibile pentru mâna proprie, nu se exclude formarea leziunilor corporale din poziția verticală stând, totodată și că sunt divergențe între concluziile Centrului de Sănătate Ialoveni și a experților, ori în raport se indică că diagnoza clinică nu a fost confirmată, la fel inculpații au comunicat că mama lui Roșca Vasile, Roșca Marina și el sunt angajați ai spitalului, deci puteau prezenta date și acte false la stabilirea leziunilor, cât și să exercite influență asupra medicilor, fapt ce, în opinia recurenților, și s-a întâmplat, circumstanțe și dubii pe care instanța în decizie nu le-a clarificat și nu le-a înlăturat;

– deși instanța de apel a considerat declarațiile lui Cegan Nicolai și Sava Valentin ca fiind o metodă de apărare, totuși în opinia acestora, declarațiile lor sunt în concordanță cu toate probele din dosar, și astfel, sentința primei instanțe, prin care au fost achitați a fost adoptată corect;

– instanța de apel nu a dat apreciere și nu s-a expus asupra concluziilor primei instanțe cât și a celor invocate în cererea de apel a procurorului în privința faptului, că Procuratura Ialoveni nu putea conduce urmărirea penală pe capătul de acuzare stabilit în limitele art. 328 Cod penal, ori în acest caz apărarea este de acord cu concluziile instanței de fond, unde corect s-a stabilit că acuzatorul Cârlan Valeriu procuror în procuratura r-lui Ialoveni nu putea conduce urmărirea penală pe învinuirile aduse în baza art. 328 Cod penal, ceea ce este contrar prevederilor art. 269 Cod de procedură penală;

– circumstanțele presupuselor infracțiuni au fost eronat apreciate de către instanța de apel, astfel că decizia instanței de apel se bazează pe niște concluzii greșite fără a fi efectuată analiza corespunzătoare a probelor acuzării în coraport cu probele apărării și cu elementele de fapt cu privire la faptele inculpaților, fiind încălcat principiul contradictorialității în procesul penal, ca element fundamental al dreptului la un proces echitabil, sub aspectul ignorării totale a argumentelor invocate de partea apărării.

Referitor la episodul de învinuire a lui Cegan Nicolai în baza art. 166/1 alin.(1) Cod penal, ultimul, de asemenea, consideră că vinovăția de săvârșirea infracțiunii imputate nu este dovedită de către acuzatorul de stat prin probele administrate în cauza dată, iar instanța de apel nu a dat o apreciere corectă probelor în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

Totodată, potrivit sentinței Judecătoriei Ialoveni din 09.03.2016, Iacovenco Mihail, parte vătămată în prezenta cauză penală, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (1) Cod penal, pentru faptul că la 19.09.2013 s-a adresat Procuraturii Anticorupție prin denunț fals, procesul penal fiind încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la

răspundere penală, iar conform sentinței Judecătorei Ialoveni din 12.04.2016, Roșca Vasile, parte vătămată în prezenta cauză penală, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin.(1) și 312 alin.(1) Cod penal, pentru faptul că la 04.09.2013 s-a adresat Procuraturii r-lui Ialoveni prin denunț fals, procesul penal fiind încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate de inculpați, solicitând respingerea acestora, cu menținerea hotărârii atacate ca fiind legală și întemeiată.

8. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Alin. (4) și (5) al aceleiași norme, prevede că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de drept, asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel, sunt: dacă fapta reținută ori imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă probele au fost apreciate corect de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit

instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări a fost comisă, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În acest sens sunt relevante și prevederile punctului 22.2 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005 „ Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, cu modificările ulterioare, care stipulează că: „ ... în decizie se expune concluzia generală a instanței pe marginea apelului și temeiurile de fapt și de drept, motivele adoptării soluției respective. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor indicate în apel. Nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului”.

Totodată, instanța de recurs menționează, că potrivit art. 93 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei, și în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: 1) declarațiile bănuitului, învinuitului, inculpatului, ale părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile, martorului; 2) raportul de expertiză, etc.

Conform art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective, iar în conformitate cu art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Reieșind din prevederile legale expuse supra și practica judiciară constantă Colegiul penal constată, că instanța de apel la examinarea cauzei nu a cercetat probele prezentate de către acuzare sub toate aspectele, nu le-a verificat și apreciat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și nu a motivat soluția adoptată, iar ținând cont de prevederile art. 394 alin.(3) Cod de procedură penală, instanța de apel de asemenea nu a făcut o analiză amplă a probelor prezentate de acuzare în cauză și astfel n-a soluționat fondul apelului.

Astfel, Colegiul penal menționează, că instanța de apel a dat o apreciere declarațiilor inculpaților contrară prevederilor expuse supra în coraport cu declarațiile părților vătămate Iacovenco Mihail și Roșca Vasile și ale martorilor Zmeu V., Roșca M., Iacovenco M., și Roșca A., depuse la urmărirea penală și în

cadrul ședințelor de judecată în prima instanță și în cea de apel, precum și rapoartelor de expertiză medico-legală efectuate în privința părților vătămate, instanța de apel limitându-se în a menționa în termeni generali, că argumentele inculpaților că aceștia n-au săvârșit infracțiunile incriminate, constituie o metodă de apărare pentru a evita răspunderea penală.

În acest sens, Colegiul lărgit reține, că potrivit sentinței Judecătorei Iașoveni din 09 martie 2016, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Iacovenco Mihail, partea vătămată în cauza prezentă, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal (f. d. 151-152, vol. II), și anume, pentru denunțarea cu bună știință falsă pe episodului de tortură din 19 septembrie 2013, incriminat inculpatului Cecan Nicolae.

La fel, Colegiul penal atrage atenția și asupra sentinței Judecătorei Iașoveni din 12 aprilie 2016, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prin care s-a constatat denunțarea cu bună știință falsă de către Roșca Vasile, partea vătămată în cauza dată, pe episodul din 04 septembrie 2013, incriminat inculpaților Cecan Nicolai Nicolai și Sava Valentin Valeriu în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, cauza penală în privința lui Roșca Vasile a fost încetată, în legătură expirarea termenului de prescripție (f. d. 153-154, vol. II).

Colegiul penal menționează, că în condițiile când decizia de condamnare a inculpaților se bazează, în principiu, doar pe declarațiile acuzatoare ale părților vătămate, depuse în cadrul urmăririi penale, care au fost negate de către însăși părțile vătămate în ședințele instanțelor de judecată, iar ulterior părțile vătămate fiind condamnate pentru denunțuri cu bună-știință false asupra inculpaților pe învinuirile înaintate acestora, credibilitatea și, respectiv, admisibilitatea acestor declarații este ireversibil compromisă, fiind compromisă și concluzia instanței cu privire la existența, în general, a faptului infracțiunilor incriminate inculpaților.

Astfel, Colegiul penal consideră, că în aceste circumstanțe, urmează a fi supuse unei aprecieri respective probele prezentate de către acuzare, cu excluderea dubiilor generate de denunțarea cu bună-știință falsă a pretinselor acțiuni ilegale ale inculpaților de către părțile vătămate, printre care și concluziile rapoartelor de expertiză, potrivit cărora leziunile corporale depistate la Iacovenco M. sunt accesibile pentru mâna proprie, precum și declarațiile martorilor, care au fost apreciate de pe poziția confirmării declarațiilor părților vătămate, recunoscute ca fiind vădit false printr-o sentință judecătorească.

Colegiul penal menționează, că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal. (*Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85*).

Analizînd decizia atacată și materialele cauzei, Colegiul lărgit mai constată, că instanța de apel nu s-a pronunțat și asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, care și-a exprimat dezacordul său cu concluzia primei instanțe, că „, conform prevederilor art. 269 CPP organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute de art.art.243, 279 și 324-335 din Codul Penal, însă procurorul care a exercitat urmărirea penală a încălcat vădit aceste norme legale privind competența după materie sau după calitatea persoanei care conform prevederilor art.94 al.1 p.8, 251 CPP constituie încălcări esențiale a legii procesual penale, care atrage nulitatea absolută a probelor administrate în cadrul urmăririi penale de către procuror nemijlocit care a efectuat urmărirea penală”, concluzie, care, în opinia procurorului, este contrară deciziei Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07 mai 2013, care prevede competența general-universală a procurorului de a conduce și efectua personal urmărirea penală în orice cauză, cu excepția celor menționate în art. 269 alin. (2) Cod de procedură penală.

Avînd în vedere cele menționate supra, Colegiul lărgit conchide, că instanța de apel a adoptat o hotărîre nemotivată, contrar prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, deoarece aceasta nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate, fapt ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, deoarece instanța de apel, judecînd cauza dată, n-a ținut cont de faptul că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, iar decizia trebuie să cuprindă temeuri de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției și astfel a comis eroarea de drept prevăzută în art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, la care se face referire în recursuri, eroare ce nu poate fi corectată de către instanța de recurs, existînd temeiul de casare a soluției adoptate de către instanța de apel.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul lărgit consideră necesar a casa total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în strictă conformitate cu prevederile legale.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, să stabilească cu certitudine faptul, dacă sentințele judecătorești pronunțate în privința părților vătămate sunt irevocabile, iar în dependență de acest fapt, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra motivelor indicate în apel de procuror, să cerceteze, să verifice și să aprecieze profund probele administrate pe parcursul procesului penal în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținînd cont

de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată.

9. În conformitate cu art. 434, art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Se admit recursurile ordinare declarate de inculpații Cecan Nicolai Nicolai și Sava Valentin Valeriu, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016, în cauza penală în privința lui **Cecan Nicolai Nicolai** și **Sava Valentin Valeriu** și se dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Inculpații Cecan Nicolai Nicolai și Sava Valentin Valeriu urmează a fi eliberați din penitenciar, dacă în privința acestora nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărîri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțată integral la data de **03 noiembrie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Nicolaev Ghenadie

Judecător

Timofti Vladimir

Judecător

Moraru Petru